

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ

TURKISH NURSES ASSOCIATION

Yüksel Caddesi No: 35/6 06420 Kızılay - ANKARA
Tel : +90 312 431 80 99 Fax : +90 312 431 80 99

Sayı: 52

05.04.2021

Sayın Dr. Fahrettin KOCA

Bakan

T.C. Sağlık Bakanlığı

COVID-19 ile mücadele bir yılı aşkın süredir en ön safhada yer alan hemşireler olarak, hem toplumumuzun sağlığını korumak ve hak ettikleri nitelikte bakımı sunabilmek hem de meslektaşlarımızın ve sağlık çalışanlarının yaşadıkları sorunların çözümüne katkı sunmak için size 12. raporumuzu (EK.1) gönderiyoruz. Bu raporumuzda da size soruna değil çözüme ortak olmak niyetimizi iletiyor, dile getirdiğimiz sorunların çözümüne yönelik bir an önce somut adımlar atılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

EK.1: TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ (THD) COVID-19 MEVCUT DURUM ANALİZİ RAPORU-12

Türk Hemşireler Derneği (THD) Mevcut Durum Analiz Raporu-12, THD'nin e-postasına, şube ve il temsilciliklerinden gelen mesajlardan ve online anket sonuçlarından elde edilen verilerden oluşturulmuştur.

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli bakım verme konusunda hala engellerle karşı karşıya kalması

Alandan gelen sorunlar

Pandemide, bir yılı aşkın sürededir hizmet verilmeye devam edilmekte ancak halen pandemi de tanı ve tedavi hizmetlerinin yürütülmesine yönelik standart bir uygulama oluşturulmamıştır. Kapanan ve yeniden açılan klinikler ve görevlendirmeler yürütülmekte, sağlık çalışanları hangi klinikte hatta hangi hastanede nasıl bir görevlendirme ile hizmet yürüteceklerini bilmemektedir. Kurum içi ve kurum dışı görevlendirmelerde adil davranılmamakta; hâkim sendika, görevlendirmelerde söz sahibi olmakta ve yeni mezun hemşireler görevlendirmelerde ilk tercih olarak görülmektedir.

Benzer şekilde bir hemşirenin kaç hastaya bakım verebileceği, aralıksız kaç saat çalıştırılabileceği, haftada en fazla kaç saat mesai yapması gerektiği konusunda neredeyse her hastanede farklı uygulamalar söz konusudur.

Kurum yönetimi tarafından meslektaşlarımıza yapılan baskı ve mobing, pandemi süreci boyunca giderek artmış, pandemi nedeniyle yaşanan olağanüstü durum meslektaşlarımıza baskı ve mobingin gerekçesi haline getirilmiştir. Yaşadığı sorunu dile getiren, çözüm arayan meslektaşlarımız ise daha fazla şiddete maruz kalmış ve görev yerleri, hatta kurumları değiştirilmiştir.

Öneriler

1. Kamu hastanelerinde kapanan ve yeniden açılan pandemi klinikleri, yoğun bakımlar vb. birimlerde sağlık iş gücü planlamasının nasıl yapılacağına yönelik bir model Sağlık Bakanlığı tarafından önerilmesi
 - a. Sağlık Bakanlığı, Üniversitelerin Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalları ve Türk Hemşireler Derneği yetkililerinden oluşan bir komisyon tarafından, acil olarak bir hemşirenin nitelikli bakım verebileceği en fazla COVID hasta sayısının, bir

mesai/nöbette çalışma saatinin ve haftalık çalışma saatinin belirlenerek, kurum yöneticilerine bildirilmesi, sahadaki mevcut uygulamaların ise denetlenmesi

2. Hemşirelerin aşırı iş yükü ve uzun çalışma saatlerinde çalışmasının hasta güvenliği açısından değerlendirilmesi
3. Meslektaşlarımız arasında ciddi stres faktörü olan, motivasyonu düşüren ve bazı durumlarda malpraktis sorunlarına yol açan, hemşirelik görev tanımları dışındaki işlerin yaptırılması konusundaki yönetim baskısının kaldırılması, kurum yönetimlerinin bu açıdan denetlenmesi
4. Hemşire iş gücünün yeterli hale getirilmesi için yeni kadroların tesis edilerek, atama bekleyen hemşirelerin istihdam edilmesi
5. Sağlıkta yönetici şiddetinin Sağlık Bakanlığı tarafından görülmesi, kabul edilmesi ve çözümüne yönelik adım atılması gerekmektedir. Sahada, Sağlık Bakanlığı ile iletişim kurmada mevcut iletişim kanallarını kullanmanın, maruz kaldıkları şiddet ve baskıyı artırdığı/artıracağı yönünde yaygın bir inanç ve öğrenilmiş çaresizlik hakimdir. Dolayısıyla, katılımcıların isim beyan etmeden yöneticileri ile sorun yaşadığı durumları Bakanlığa iletebilecekleri bir iletişim kanalının acil olarak oluşturulması

Sorun: Meslektaşlarımız ve diğer sağlık çalışanlarının yüksek düzeyde kaygı yaşamaları nitelikli bakım verme konusunda hala engellerle karşı karşıya kalması

Alandan gelen sorunlar

COVID-19 nedeniyle hayatını kaybetmiş, geçirilmiş COVID-19 enfeksiyonu ve iki doz aşı sonrası ikinci, üçüncü kez enfekte olmuş meslektaşlarımızın sayısı az değildir. Medyada “COVID-19 nedeniyle yaşamını yitiren ve tanı almış hekim ve diğer sağlık çalışanlarının” sayılarına yönelik haberler yer almaktadır. Ancak, Sağlık Bakanlığı tarafından, yaşamını kaybeden sağlık çalışanlarına ilişkin bu bilgiler, mesleklere yönelik ve tam olarak açıklanmamaktadır. Bu durum sahadaki sağlık çalışanlarının yaşadığı kaygıyı daha da artırmaktadır.

Öneriler

Sağlık Bakanlığı tarafından, COVID-19 ile enfekte olan ve yaşamını kaybeden sağlık çalışanlarına ilişkin bilgiler mesleklere yönelik ve tam olarak açıklanması

Sorun: Hemşirelik eğitiminin nitelikli bir şekilde süründürmesinde sorun yaşanmaktadır.

Alandan gelen sorunlar

Dördüncü sınıflar dışındaki hemşirelik öğrencileri aşılanamamış ve bu nedenle klinik uygulama için hastanelere gidememiştir. Ayrıca vaka sayılarının artması nedeniyle, bazı illerde hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama izinleri, hastaneler tarafından iptal edilmeye başlamıştır. Hemşire akademisyenler, öğrencilerinin eğitimi için hastanelerde bulunmakta, ancak Riskli Grup olarak değerlendirilmedikleri için aşılama yapılmamıştır.

Öneriler

1. Tüm hemşirelik öğrencilerinin aşılması
2. Hemşirelik öğrencilerine yeterli koruyucu ekipman temin edilerek, hastane uygulamalarında yer almalarının sağlanması
3. Hemşire akademisyenlere aşılama öncelik sağlanması

Sorun: Toplumda hemşirelik hizmetlerinin yürütülmesinde aşı engeli söz konusudur.

Alandan gelen sorunlar

Okul hemşireleri ve bazı iş yeri hemşireleri kendilerini sistemde tanıtamamış ve aşya erişememiştir.

Öneriler

1. Hastaneler ve ASM'ler dışında da (iş yeri, okul, sağlık kabini vb.) aktif bir şekilde hemşirelik mesleğini icra etmekte olduğunu beyan eden ve Sağlık Bakanlığı tarafından diploması onaylanmış tüm hemşirelere aşılama önceliğinin sağlanması

Sorun: Meslektaşlarımızın, ekonomik olarak mağdur edilmesi ve ek ödemelere ilişkin sorunlar yaşaması

Alandan gelen sorunlar

Meslektaşlarımız 7 gün/24 saat kesintisiz sağlık hizmeti sunulan kurumlarda gündüz, gece hafta sonu ve resmi tatillerde fazla mesai, uzun çalışma saatleri, fazla hasta yükü ile görev yapmakta, ancak hak ettikleri maaşı alamamaktadır. Yoksulluk sınırının altındaki maaş ile kendilerinin ve ailelerinin yaşamlarını devam ettirmek zorunda kalmaktadır. Hatta meslektaşlarımızın, geçim sıkıntısını azaltmak için insani olmayan, yaşamı tehlikeye atacak ve sağlık sorunlarına neden olacak düzeyde fazla mesai (200 saate varan fazla mesai) talepleri olmakta ve bu durum yöneticiler tarafından memnuniyetle kabul edilmektedir.

Öneriler

- 1.** Döner sermaye, performansa dayalı vb. ek ödemeler sağlık çalışanları arasında ciddi adaletsizliğe yol açmaktadır. Bu nedenle bu tür ödeme ve promosyon sistemlerinin tamamen kaldırılması ve maaşlarda güncel ekonomik koşullar dikkate alınarak düzenleme yapılması
- 2.** Hemşire maaşlarının insanca yaşamaya yetecek düzeye çıkarılması
- 3.** Kurum yöneticilerin insiyatifine bırakılan ek ödemelerinin denetlenmesi
- 4.** Hemşireler için daha önceden söz verilen 3600 ek göstergenin en kısa sürede kabul edilerek maaşlara yansıtılması
- 5.** Filli hizmetin, geçmiş yıllara yansıtılacak şekilde düzenleme yapılması